

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ЗАПОВЕД

№ РД-245/...22.03...2024 г.

На основание чл. 12, ал. 6, във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и т. 2 от Решение № 122 от 02.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 21 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 05.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.), № 615 от 02.09.2020 г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.) и № 588 от 06.08.2021 г. (ДВ, бр. 67 от 2021 г.), предвид Решение на Комисията 2009/93/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2008) 8039) и Решение за изпълнение (ЕС) 2023/244 на Комисията от 26 януари 2023 г. за приемане на шестнадесетата актуализация на списъка на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2023) 607),

ОБЯВЯВАМ:

1. Защитена зона **BG0000601 „Каленска пещера“** в землищата на с. Тишевица, община Враца, област Враца, с. Кален, община Мездра, област Враца с обща площ **3 784,997** дка.

2. Предмет на опазване в защитена зона BG0000601 „Каленска пещера“ са:

2.1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);
- 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества;
- 8120 Сипеи върху варовити терени и калциеви шисти във високите планини;
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
- 8310 Неблагоустроени пещери;
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);
- 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

2.2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.2.1. *бозайници* – Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*);

2.2.2. *влечуги* – Пъстър смок (*Elaphe sauromates*);

2.2.3. *безгръбначни* – Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*).

3. Защитената зона по т. 1 се обявява с цел:

3.1. опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитанията на посочените в т. 2.2 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Континенталния биогеографски регион;

3.2. подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 9150, 91G0 *, 91M0 и 91Z0;

3.3. при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитания на посочени в т. 2.2 видове и техни популации;

4. Целите на защитената зона по т. 3 се определят съобразно важността на защитената зона за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете по т. 2 в Континенталния биогеографски регион, както и за свързаността и целостта на мрежата от защитени зони в страната, като част от Европейската екологична мрежа Натура 2000. Те определят и приоритетите при планиране и прилагане на мерки в защитената зона.

5. Приоритетни за опазване в защитената зона са типовете природни местообитания по т. 2.1, означени със знак (*) в приложение № 1 от ЗБР, както и типовете природни местообитания по т. 2.1, за които са определени цели за подобряване в т. 3.

6. Пълният опис на координатите на точките, определящи границата на защитена зона BG0000601 „Каленска пещера“, е посочен в Приложението, неразделна част от настоящата заповед.

7. Стандартният формуляр с данни и оценки за защитената зона, както и картен материал с границите ѝ са налични и се съхраняват в Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – Враца и на интернет страницата на Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

8. В границите на защитената зона се забранява:

8.1. провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващи пътища и регламентираните за това места;

8.2. движение на мотоциклети, ATV, UTV и бързите извън съществуващи пътища в неурбанизирани територии; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

8.3. постоянно съхраняване и депониране на отпадъци;

8.4. промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери, при ползването на земеделските земи като такива;

8.5. разораване и залесяване на поляни и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 2.1 освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои;

8.6. премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

8.7. търсене, проучване и добив на подземни богатства, включително разкриване на нови и разширяване на концесионни площи за добив; Забраната не се прилага в случаите, в които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник“ има започната процедура за предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване, и/или за предоставяне на концесия за добив по Закона за подземните богатства и по Закона за концесиите, или е започнала процедура за съгласуването им по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от ЗБР, или е подадено заявление за регистриране на търговско откритие;

8.8. употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

8.9. употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери и изоставени орни земи, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии, освен при каламитет, епифитотия, епизоотия, епидемия или при прилагане на селективни методи за борба с инвазивни чужди видове;

8.10. използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи, без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието и храните, и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);

8.11. използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

8.12. палене на стърнища, слокове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;

8.13. палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване по т. 2.2.1;

8.14. посещения на неблагоустроени пещери през размножителния период на прилепите и през периода на зимуване – от 1 декември до 31 юли, с изключение на такива с научна цел, при наличие на разрешително по чл. 49, ал. 1 от ЗБР;

8.15. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50 % от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;

8.16. паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост.

9. Горските типове природни местообитания по т. 2.1 се стопанисват в съответствие с разпоредбите на глава четвърта от Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите (обн. ДВ, бр.64 от 2011 г. изм. и доп.) и за тях е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

10. Мерки за постигане целите на опазване на защитената зона са определени или могат да се определят също в:

- 10.1. решения, издавани по реда на чл. 31 от ЗБР;
- 10.2. горскостопанските и ловностопанските планове и програми;
- 10.3. плана за управление на речните басейни в Дунавски район за басейново управление на водите;
- 10.4. планове в областта на енергетиката и климата;
- 10.5. планове за действие за видове;
- 10.6. други планови, програмни и стратегически документи.

11. В границите на защитената зона се препоръчва:

11.1. поддържане на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера;

11.2. промяна на начина на трайно ползване на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, в „ливада“, „пасище“ или „мера“;

11.3. изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията по т. 2.1 от разпространението на нежелана растителност – рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета), публикуван на интернет страницата на МОСВ;

11.4. възстановяване и поддържане на затревени площи, като такива с висока природна стойност чрез:

- косене ръчно или с косачки за бавно косене, от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;

- паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1 ЖЕ/ха;

11.5. подмяна на инвазивните чужди видове дървета и храсти с местни видове след премахването им от характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси и живи плетове);

11.6. прилагане на разновъзрастни лесовъдски системи в природно местообитание с код 91M0 за превръщане на издънковите насаждения в семенни;

11.7. насърчаване на устойчивото управление на горите, чрез запазване на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност, ограничаване на употребата на биоциди, хормони и препарати за растителна защита;

11.8. провеждане на противопожарни дейности, с цел намаляване на риска от пожари;

11.9. поддържане на поне 10% от общата площ на горските типове природни местообитания по т. 2.1 в защитената зона като гори във фаза на старост.

12. Режим на дейности, подлежащи на съгласуване/одобрение: планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитената зона и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху нея, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитената зона, съгласно чл. 31 от ЗБР и Наредбата по чл. 31а от същия закон.

Заповед за обявяване на защитена зона BG0000601 „Каленска пещера“

Настоящата заповед не отменя забраните и ограниченията на дейности, наложени по силата на други нормативни и административни актове.

Нарушителите на забраните и ограниченията по т. 8 от тази заповед се наказват съгласно административнонаказателните разпоредби на ЗБР.

Защитена зона BG0000601 „Каленска пещера“ да се впише в регистрите на защитените зони, водени в МОСВ и РИОСВ – Враца, съгласно чл. 18 от ЗБР.

Заповедта влиза в сила от обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

На основание чл. 12, ал. 7 от ЗБР заповедта е окончателна и не подлежи на обжалване.

ЮЛИЯН ПОПОВ

Министър на околната среда и водите

